A°. 1856. N°. 37.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

DONDERDAG 6 MAART.

Buitenland.

BATAVIA den 10 januarij.

De *Java Bode* deelt in zijn nommer van den 19den ll. het volgende mede: „In ons n.° 97 meldden wij de aankomst alhier ter reede van Zr. Ms. stoomschip GEDEH, kapit.-luit. ter zee *G. Fabius*. Naar wij thans vernemen, is de zending naar Japan zeer gunstig uitgevallen. Het drijven van handel op de stad Nagasakie is uitsluitend aan Nederland veroorloofd, zullende die plaats aandoende schepen eene equipage moeten hebben, uitsluitend uit Nederlanders bestaande. De stoomboot SOEMBING is als een welkom geschenk door de Japansche Regering aangenomen, en de bemanning van dat schip in dienst van het Japansch bestuur overgegaan. De kommandant van dat vaartuig zal, boven zijn tractement als zee-officier in Nederlandsche dienst, *f* 550 's maands van het Japansche Gouvernement genieten. Ook vernemen wij nog dat alle vernederende etiquetten zijn afgeschaft, en de Japansche Regering met de beste gevoelens van vriendschap jegens Nederland gezind is."

— In den nacht van den 1 december leed de militaire administratie in deze gewesten een groot verlies door het plotseling overlijden van den onder-intendant der 2de klasse *C. P. Jonxis*, na een smartvol lijden van twee uren. Den 17 februarij 1818 te Utrecht geboren, was hij in junij 1834 als vrijwilliger bij het regement lansiers in dienst getreden en had daarbij den rang van fourier bereikt, toen hij op zijn verzoek bij het Oostindisch leger werd overgeplaatst en in 1842 te Batavia ontscheepte. Bij de militaire administratie geplaatst, klom hij bij die dienst op tot den rang dien hij bekleedde op het droevig oogenblik, toen hij zoo onverwachts uit den kring zijner talrijke vrienden werd gerukt, met velen waarvan hij den avond te voren nog genoegelijk had doorgebragt. Met een rond, openhartig en mannelijk karakter begaafd, waren gepaste ijver voor de dienst en hulpvaardigheid in den kring zijner bekenden voortreffelijke hoedanigheden in hem, die hem een sieraad deden zijn van zijnen stand, veler hoogschatting deden verwerven en waardoor hij zoo menig krijgsmakker broederlijk aan zich hechtte. Die hoogschatting, die broederlijke gehechtheid bleek ten volle, toen zijn stoffelijk overschot ter aarde werd besteld. Talrijk was de stoet die het tot aan zijne laatste rustplaats vergezelde. Z. Exc. de Luitenant-Generaal, kommandant van het leger in Indië, een groot aantal hoofdofficieren, officieren en verscheiden burgerlijke personen waren daarbij tegenwoordig en staarden met weemoed op zijn graf, toen ds. *van Hengel* in eene korte gepaste rede de aanwezigen toesprak en, hulde toebrengende aan de verdiensten en voortreffelijke eigenschappen des overledenen, wees op het brooze van 's menschen bestaan op aarde, op nieuw door zijn zoo onverwacht verscheiden gestaafd.

— Den 28 december ll. is, ter reede van Soerabaija, overleden de luitenant ter zee der eerste klasse *T. Hansen*, laatstelijk kommandant van Zr. Ms. oorlogstoomschip CELEBES.

— Zaturdag den 29sten ll., des avonds ten 8 ure, werd te Buitenzorg de nieuw gebouwde societeit ingewijd, welke plegtigheid in het smaakvol gebouw plaats vond en door een 30tal leden werd bijgewoond. Een ieder, die het gebouw binnentrad, was opgetogen over deszelfs sierlijke bouworde, smaakvolle meubelen en doelmatige verlichting.

— Dezer dagen heeft de opziener der 2de klasse bij de indigo-kultuur *J. L. E. Ham*, te Poerbolingo (residentie Banjoemaas), vier hem toebehoorende slaven vrij gegeven.

— Men berigt van Passoeroean, dat ter reede aldaar den 8 december aan boord van het barkschip *Triton*, kapitein *Olie*, een haai is gevangen, die ruim 1000 pond zwaar en 18 voet lang is, en dat er nog vier van gelijke grootte bij het schip zijn gezien, hetgeen wel tot waarschuwing van zeelieden strekken mag.

— Den 15 december werd te Passoeroean bij publieke vendutie verkocht de suiker-fabriek en onderneming, *de Goede Hoop* genaamd, te Bengkol voor den prijs van *f* 146,300. De daarbij behoorende machineriën waren voor *f* 37,000 over te nemen.

— In de residentie Bagelen vonden, in het district Tjangkreb, twee en dertig aardstortingen plaats, waardoor ongeveer 35,000 voet grond zijn verplaatst geworden. Eene menigte vruchtboomen ging hierdoor te loor, doch gelukkig kostte het geene menschenlevens.

— Twaalf inlanders uit de dessa Korrowelang Wettan, district Kendal, die te zamen met eene praauw maijang naar zee waren geweest om te visschen, kwamen dingsdag den 11den ll. des avonds ter reede van Korowelang terug; wegens den lagen waterstand de rivier niet kunnende binnenloopen, waren zij verpligt, niettegenstaande het vrij zware onweder, aldaar te vertoeven, toen zij eenige oogenblikken later door eenen hevigen bliksemslag werden getroffen. In het begin waren zij allen als verblind en konden niets onderscheiden; toen ze weder eenigzins bijgekomen waren, ontdekten zij dat vijf hunner makkers bewusteloos in de praauw lagen. Onmiddellijk stelden zij alle middelen in het werk om de bewusteloozen weder bij te brengen, hetgeen dan ook met vier hunner gelukte, doch alle aangewende pogingen waren vruchteloos bij *Pa Dipan*, oud 30 jaren, wiens gelaat geheel zwart en wiens hoofdhaar geheel verbrand was. Deze schijnt door den slag in eens doodelijk getroffen te zijn.

— Berigten van Makasser melden, dat een den 19 november van Bima naar Makasser vertrokken inlandsch vaartuig, op de hoogte van Kilo (Dompo), door drie rooverspraauwen aangevallen en na een hardnekkigen tegenstand genomen was. De gezagvoerder en 5 opvarenden waren gewond en 3 gesneuveld, terwijl 4 anderen zich door de vlugt hadden weten te redden. De roovers hebben het vaartuig, na de lading te hebben overgesleept, gesloopt. Te Tompoboeloe en in de kampong Tapondjing waren twee amokmakers door de bevolking om hals gebragt, en in de kampong Lolo waren bij een amok twee vrouwen omgekomen, doch de moordenaar gevlugt. Ook op de bazar Joeng, bij Maré-Maré, waren twee inlanders gedood en een gewond, bij een aldaar plaats gevonden hebbend amok.

— Volgens tijding van Ampenan heeft de Radja van Lombok 230 menschen laten krissen, waaronder over de 20 hoofden; de redenen daartoe kon de berigtgever niet te weten komen, daar het volk, gedrukt onder een geweldig despotismus, huiverig is om eenige mededeeling hieromtrent te doen. Ook de handel en hoofdzakelijk de afvoer van rijst uit de binnenlanden wordt door de vrees belemmerd. De Radja van Lombok regeert niet alleen zijn Land met een ijzeren schepter, maar zijn willekeur gaat zoo ver, dat hij herhaaldelijk nieuwe reglementen in het leven roept over ankeragie, havengelden enz., zoodat ook de Europesche gezagvoerders verpligt zijn zich aan zijne kwellingen te onderwerpen.

— Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd, tot resident van Tappanolie, ter westkust van Sumatra, *J. Blok*; tot commiezen: bij den assist.-res. van Madura, res. Soerabaija, *G. W. Lucardie*, bij den assist.-resid. van Tjilatjap, res. Banjoemaas, *F. W. H. van Straaten*, op het resid.-kant. te Banjoemaas *F. H. Meeng* en te Madioen *J. J. Overdijk*, en tot controleur der 1ste kl. bij de landel. ink. en cult., *H. W. Palm*.

Gesteld ter beschikking van den resid. ter wester-afd. van Borneo, om als control. der 1ste kl. te worden toegevoegd aan den assist.-resid. van Montrado, mr. *J. W. S. Baumhauer*.

Verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Rembang *G. C. Schonck*.

Militair Departement.

Benoemd, bij de milit. administr., tot onder-intend. 1ste kl. *C. Vemer* en *P. L. Bering Liesberg*, en tot betaalmeester 1ste kl., *E. C. Smets*.

Verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der artillerie *J. G. A. Kempees*.

Geplaatst, bij het groot milit. hospit. te Weltevreden, de apotheker der 3de kl. *C. F. M. de Grijs*, en bij het reconvalescenten-gesticht te Malang (Pasoeroean), de offic. van gez. 2de kl. *C. G. C. F. Greiner*.

Goedgekeurd, dat door het Militair Departement zijn geplaatst bij de infanterie, bij het 3de bat. de 2de luit. *J. van Weeren* en bij het 5de bat. de 2de luitenant *L. J. Rhode*; — dat zijn overgeplaatst, bij de infanterie, bij het 3de bat. de kapitein *T. J. Belle*, 4de bat. de 2de luits. *C. G. Gehne* en *J. G. Eskens*, 6de bat. de kapits. *C. F. Koch* en *J. B. A. Brumsteede* en de 1ste luits. *V. G. L. de Mol* en *C. J. Meijer*, 10de bat. de kapit. *T. van de Grampel*, de 1ste luit. *B. W. van Yperen* en de 2de luits. *W. L. van Wermelo* en *J. T. F. Renaud*, 11de bat. de 1ste luit. *J. Verschuyl*, 12de bat. de 1ste luit. *J. F. W. A. Essers*, bij de garniz.-bataillons, in de 2de milit. afd. (Sentolo) de 1ste luit. *P. Peereboom*, in de 3de milit. afd. (Soerabaija) de 2de luit. *A. Z. Thijssen*, (Banjoewangie) de 1ste luit. *H. von Siwet* en (Pontianak) de 1ste luit. *A. J. Diepenbroek*, op Banka de 1ste luit. *T. Schneider*, ter Sumatra's westk. de kapit. *J. H. Nieuland*, de 1ste luits. *J. Epke*, *L. G. Pauwels* en *J. P. Pfeiffer* en de 2de luits. *J. van Krieken*, *W. J. G. van Swieten*, *G. Bakker*, *D. der Kinderen*, *R. Bär*, *J. S. Roels* en *H. F. Sterk*, in de Molukkos de kapit. *W. A. Doerleben*, bij de garniz.-comp. te Benkoelen de 1ste luit. *G. W. Oppel*; bij de artillerie, bij het personeel, de kapitein *J. L. Moerman*.

LONDEN den 4 maart.

H. M., prins *Albert* en de prinsessen *Victoria* en *Alice* legden zaturdag een bezoek in de Nationale Galerij af. Later op dien dag ontving H. M. 43 invaliden harer garde, die nagenoeg allen gedurende den tegenwoordigen oorlog gekwetst zijn, op het paleis van Buckingham.

De naaste aanleiding tot het aanstaand bezoek des Konings der Belgen aan het Engelsche Hof is het afleggen der geloofsbelijdenis door de Koninklijke prinses *Victoria*, welke de peetdochter van dien Vorst is.

— In de avondzitting van het Lagerhuis van gisteren zeide de heer *d'Israëli* nagenoeg het volgende: „Een gerucht van het grootste gewigt heeft zich heden verspreid. De edele Lord aan het hoofd des Kabinets zal mij welligt vergunnen hem, zonder voorafgegane aankondiging, te vragen, wat er in de verzekeringen van dat gerucht waar is. Het ernstige der omstandigheden geeft mij het regt om dus onverwachts te handelen. Men verzekert, op stellige en openbare wijze, dat de preliminairen van het vredesverdrag te Parijs geteekend zijn. Het Huis zou met genoegen vernemen welke de ware stand der zaken is?" Op deze interpellatie antwoordde lord *Palmerston* hoofdzakelijk dit: Het Huis en de Natie wisten, dat zekere artikelen door Oostenrijk, en met voorafgegane goedkeuring van Frankrijk en Engeland, als voorwaarden gesteld waren welke tot grondslagen van een vredesverdrag tusschen de oorlogvoerende Mogendheden strekken konden. Die bepalingen werden door Rusland eerst onder zeker voorbehoud, daarna op onvoorwaardelijke wijze aangenomen. De aanneming was wat men in diplomatieke taal zuiver en eenvoudig noemt. Later in een te Weenen opgemaakt protocol vervat, werden die artikelen door de gevolmagtigden van Engeland, Frankrijk en Oostenrijk geteekend; de Minister geloofde dat de instructien van den Turkschen Gezant dezen niet tijdig genoeg geworden zijn. Toen nu de Conferentie te Parijs zich vereenigde werd besloten dat het procesverbaal der eerste bijeenkomst dat voorafgegaan protocol bevatten zou, met herinnering der artikelen, als deel uitmakende der acten welke in den loop dier zitting gesteld zijn. Daarna zou verklaard worden dat het Weener protocol en de door Rusland aangenomen artikelen de kracht en waarde van een voorloopig vredesverdrag zouden hebben, en eindelijk dat, zonder zich aan den gewonen vorm van een voorloopig vredesverdrag te onderwerpen, de gevolmagtigden onverwijld tot behandeling der andere vraagstukken zouden overgaan over welke het eindverdrag moet loopen. Ziedaar, vervolgde zijn Lordschap, de juiste stand der zaken. In zekeren zin derhalve is werkelijk een voorloopig verdrag geteekend, dat wil zeggen dat aan de voorloopige artikelen herinnerd is, als de kracht, waarde en deugdelijkheid van een voorloopig verdrag bezittende. Met andere woorden, de gevolmagtigden hebben niet in den gewonen vorm het verdrag geteekend dat later door hunne Souvereinen moet bekrachtigd worden, maar in het wezen en voornaamste der zaak is een voorloopig verdrag werkelijk geteekend. Op de nadere vraag van den heer *d'Israeli* wanneer dit gebeurd is, zeide lord *Palmerston* dat het zeer onlangs, in de vorige week geweest is, maar dat de juiste dag hem ontgaan was.

— De *Morning Post* zegt heden dat de vraagstukken wegens Nicolaieff, de Alandseilanden en de regten der Grieksche Kerk nog niet vereffend zijn.

— De berigten uit New-York, door het stoomschip *Quaker City* te Liverpool aangebragt, gaan tot 16 februarij, en die welke het stoomschip *Persia* aanbrengt tot den 20sten dier maand. Van het vermiste stoomschip *Pacific* was nog niets vernomen en de stoomboot die afgezonden was om haar op te sporen nog niet teruggekeerd. In den Senaat hadden levendige discussien, maar welke tot geen besluit voerden, over de zaken in Kansas plaats gegrepen. — De *New-York Herald* laat op de vermelding dat lord *Clarendon* in het Engelsch Kabinet van eene scheidsregterlijke beslissing door eene derde Mogendheid in de geschillen met de Vereenigde Staten gesproken heeft deze woorden volgen: „De Vereenigde Staten hebben geene vrienden in Europa, en verwerpen derhalve het denkbeeld van arbitrage." Voorts houdt dat blad het Bewind dier Staten niet langer verantwoordelijk voor de daden van den generaal *Walker* en de overige vrijbuiters die Nicaragua vermeesterd hebben, wier bevolking, volgens de meening van de *Herald*, die zaak alleen vereffenen moet. — De nieuw benoemde minister te Londen, de heer *Dallas*, wiens zoon tot zijnen secretaris van legatie benoemd is, zou zich den 5 dezer te New-York inschepen. — In Nicaragua was alles rustig; de generaal *Walker* had ongeveer 1000 man onder zich; de president *Rivaz* heeft een decreet uitgevaardigd, waarbij alle officiële gemeenschap met de Ministers der Vereenigde Staten wordt afgesneden. — Uit Vera-Cruz is tijding dat *Puebla* gekapituleerd heeft en dat *Comonfort* 7000 soldaten uit de stad Mexico tegen de insurgenten wilde afzenden. De bezittingen van *Santa Anna* zijn, uit hoofde van zijn verraad en andere misdaden, verbeurd verklaard. — *Uraga* is verslagen en de zuidelijke provincien zijn rustig.

— De mailpaketboot *James Baines*, die Melbourne den 28 november verliet, heeft te Liverpool berigten uit Australië, 100,000 oncen goud, 2000 balen wol en 3000 zakken kopererts aangebragt. De nieuwe Staatsregeling voor Victoria was den 23sten dier maand afgekondigd, en dien zelfden dag kwam de Wetgevende Raad voor de laatste maal vóór zijne ontbinding bijeen. In zijne bij die gelegenheid gehoudene redevoering uitte de gouverneur sir *C. Hotham* de hoop dat de nieuwe Staatsregeling bevorderlijk aan het geluk en den voorspoed der volkplanting zijn moge. Hij gaf zijn voornemen te kennen om twee wetsontwerpen voor te dragen, het eene op de verkiezingen, het andere op het voorkomen van omkooping daarbij betrekkelijk; betuigde zijne voldoening met den toestand der goudvelden en over de rust en goede orde welke nagenoeg overal heerschten. Na aan het plan tot verdediging der Hobsonsbaai zijne goedkeuring gehecht te hebben, uitte Zijne Excellentie de hoop dat weldra een maatregel tot het aanleggen van spoorwegen in de kolonie moge genomen worden. Eindelijk verheugde hij zich ook in het vooruitzigt dat, op eenige weinige uitzonderingen na, de volkplanting vóór het einde des jaars vrij van schulden wezen zal.

PARIJS den 4 maart.

Reeds werd de toespraak medegedeeld, waarmede de Keizer gisteren de Zitting van den Senaat en het Wetgevend Ligchaam heeft geopend. Thans laten wij hier omtrent die plegtigheid nog eenige bijzonderheden volgen:

In den omtrek van het paleis der Tuileriën was gisteren eene ongemeen talrijke volksmenigte verzameld, terwijl de plegtige vergadering der drie groote Staatsligchamen door bijna al de leden werd bijgewoond. In eene tribune tegenover de voor den Keizer bestemde estrade merkte men prinses *Mathilde* en de hertogin *de Montyo* op, terwijl de Keizerin de plegtigheid niet bijwoonde. Weinige oogenblikken na één ure trad de Keizer de zaal der Maarschalken binnen, waarop van alle zijden de kreet *leve de Keizer!* opging; Z. M. plaatste zich op de estrade,

terwijl de Keizerlijke Prinsen zich nevens hem, de personen van zijn huis zich achter hem en de leden der groote Staatsligchamen zich tegenover hem bevonden. Na het gebruikelijke: „ Zet u, mijnheeren," nam *Napoleon III* het woord en sprak de reeds bekende rede uit, in welke bij de beschouwingen over het gebeurde en over den tegenwoordigen stand der zaken voorzigtigheid en gematigdheid hand aan hand gaan. Lof werd gebragt aan het Russische leger voor zijne wakkere verdediging en op behendige wijze werd aangevoerd dat de Keizer van Rusland niet tot het voortzetten van den kamp verpligt was; achtereenvolgens deed Z. M. regt wedervaren aan Oostenrijk, aan Zweden en vooral aan Piémont, welks Vorst zich zonder angstvallig omzien aan de zijde van het goed regt had geschaard; van Pruissen werd niet gerept; ook werd niet gezinspeeld op het aangaan eener nieuwe leening, waarvoor men ter Beurs beducht was. De rede werd herhaalde malen luide toegejuicht.

Al de leden van het Congres woonden met hun gevolg de zitting bij; graaf *Orloff* droeg verscheiden ordes in brillanten en *Aali*-pacha was daarmede letterlijk overdekt; van de leden van het buitengewone Oostenrijksche gezantschap trok vooral een persoon in vreemde Hongaansche uniform de aandacht.

Door de generaals *Bosquet* en *Canrobert* werd de eed afgelegd; de eerste was in het kostuum van lid van den Senaat en de tweede droeg de generaals uniform. Op het afroepen van den naam van den maarschalk *Pélissier* werd geantwoord: „Afwezig in de dienst des Keizers."

— Uit de rede des Keizers is ook gebleken, dat het ll. zondag alhier verspreide gerucht voorbarig was, volgens hetwelk de gevolmagtigden in hunne derde bijeenkomst op ll. zaturdag de vredes-preliminairen bereids geteekend hadden. Het is echter niet te ontkennen dat de rede des Keizers een vredelievenden geest ademt; het *Journal des Débats* laat zich in dezer voege daarover uit: „De grondtoon dezer rede is verzoenend en geschikt om de hoop op vrede te bevestigen welke de opening der conferentiën in Frankrijk en in Europa had doen opvatten. Zij getuigt van eene volkomen overeenstemming tusschen de geallieerde Mogendheden; de zinsnede welke den Keizer van Rusland betreft, diens opregte begeerte om een einde aan den oorlog te maken, de vastberadenheid waarmede hij de Oostenrijksche voorstellen heeft aangenomen, verdient vooral opgemerkt te worden. Aankondigende dat de gevolmagtigden der krijgvoerende en geallieerde Mogendheden te Parijs vereenigd zijn om nopens de vredesvoorwaarden te beslissen, voegt de Keizer er bij dat de geest van gematigdheid en billijkheid welke hen allen bezielt een gunstigen uitslag moet doen verwachten. In den tegenwoordigen stand der onderhandelingen achten wij ons gelukkig deze hoop op te merken en te constateren."

— Bij de eergisteren op het paleis der Tuileriën in de galerij van Diana gehouden tooneelvoorstelling onderhield de Keizer zich langen tijd met graaf *Orloff*, terwijl de Keizerin een langdurig gesprek had met den graaf *de Flahaut*. De voorstelling, welke ten half tien ure aanving, was vóór middernacht afgeloopen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 26sten ll. waren de generaals *Espinasse* en *Vinoy* aldaar aangekomen, alsmede vele van het leger in de Krim afkomstige zieken. De Turken waren ontevreden over de aan de ongeloovigen gedane bewilligingen. Ook de Grieken protesteerden tegen den hatti-sheriff waarbij zij geëmancipeerd worden; in stilte waren zij ontevreden en de bewoners van het onafhankelijke Griekenland deelden dit gevoelen; te Athene was de teleurstelling groot. — De aardbeving, welke Klein-Azië geteisterd heeft, heeft tien dagen geduurd; Kharpout en vele andere steden zijn geheel vernield.

— *Soulouque I* is thans niet meer de eenige neger welke de keizerskroon draagt. Abissynië heeft thans ook zijnen Keizer. *Kasa*, schoonbroeder des Konings, heeft, na zijnen bloedverwant het gezag ontweldigd te hebben, onder den naam van keizer *Theodorus I* den troon beklommen.

— Het Fransche dagblad, dat op het eiland Mauritius wordt uitgegeven, berigt hoe op Madagascar eene inrigting tot ontginning van steenkolen is verwoest, welke op dat eiland door eene Fransche maatschappij werd geexploiteerd. De directeur dier onderneming, de heer *d'Arvoy*, gewezen consul van Frankrijk op het eiland Mauritius, was in den nacht van den 19 october door 1500 a 2000 man der geregelde troepen van de Koningin van Madagascar overvallen en met vele der zijnen vermoord, terwijl een honderdtal personen, die het bloedbad ontkwamen, gevankelijk werden medegevoerd. De Koningin van Madagascar had deze overwinning door vreugdebedrijven doen vieren. Het dagblad van Mauritius twijfelt er niet aan, of zulks zal eene gestrenge bestraffing van de zijde der Fransche Regering ten gevolge hebben.

KEULEN den 4 maart.

Een half officieel Pruissisch dagblad zegt dat Pruissen nooit een verdrag zal teekenen of waarborgen, aan de beraadslagingen waarover het geen deel heeft gehad.

De betrekkingen tusschen de Hoven van Londen en Stockholm worden van dag tot dag nauwer toegeknoopt en in gelijke mate verwijdert Zweden zich gedurig meer van Pruissen. In wedervergelding voor den laatstelijk door de Zweedsche Regering ingeslagen weg heeft de Russische den uitvoer van alle versch, gerookt en gezouten vleesch uit Finland verboden. Van zijnen kant zou, naar gezegd wordt, koning *Oscar* bij de Parijzer Conferentie aanspraak op de Alandseilanden maken, als van regtswege Zweden toebehoorende.

— Niet alleen zijn alle Duitschers in de Russische Oostzeeprovinciën, maar ook allen van die Natie, welke in Rusland wonen, zeer verheugd door de benoeming des voormaligen rectors en hoogleeraars in de theologie te Dorpat, dr. *C. Ulmann*, tot bisschop en ondervoorzitter van het Evangelisch algemeen Consistorie te Petersburg. Die hoogleeraar moest in 1842, ten gevolge eener vrijzinnige demonstratie der studenten, die hem de hoogste achting en liefde toedroegen, plotseling zijn ambt en de stad Dorpat verlaten, en werd, deels vrijwillig, deels gedwongen, door de hoogleeraren *von Bunge*, *Volkmann*, *von Madaï* en *Preller* gevolgd. Gedurende veertien jaren woonde hij te Riga in stille afzondering, tot dat keizer *Alexander* hem nu daaraan onttrekt, om hem aan het hoofd der geheele Evangelische geestelijkheid in Rusland te stellen.

(*Per Telegraaf.*)

LONDEN den 5 maart.

In den afgeloopen nacht is de schouwburg in Covent Garden alhier, waar een bal gehouden werd, door een hevigen brand nagenoeg geheel vernield.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 5 maart.

Naar men verzekert zal er in den aanstaanden zomer door de leden der Koninklijke Familie veel gebruik worden gemaakt van het paleis *het Huis ten Bosch*. Reeds worden er eenige toebereidselen gemaakt tot Hoogstderzelver verblijf aldaar.

— Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 dezer is de vergunning ingetrokken, die den 7 november 1854 aan de heeren *W. Pleysier* Tz. en *A. van der Vlis*, kooplieden te Vlaardingen, tot wederopzegging werd verleend voor eene stoombootdienst van Vlaardingen op 's Hertogenbosch en de tusschen gelegen plaatsen, heen en terug, tot vervoer van reizigers en goederen.

— Z. Exc. de heer *Pahud*, nieuw benoemd gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, heeft, vergezeld van zijnen particulieren secretaris, den heer *Diepenheim*, deze residentie verlaten en zich het eerst van hier naar Amsterdam begeven.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 6 dezer bestaan uit de opéra-comique *Les diamans de la Couronne* en de comédie-vaudeville *Le camp des bourgeoises*.

Staten-Generaal.

Heden heeft nog de eerste afdeeling van de Tweede Kamer zich bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen nopens de regterlijke organisatie, welk onderzoek waarschijnlijk heden zal afloopen. Immers zoowel in die afdeeling, als in de overige, worden heden nog verschillende andere ontwerpen onderzocht, als: 1°, nopens den arbeid der gevangenen; 2°, wegens den aanleg van een nieuw droogdok te Willemsoord, en 3°, wegens den Haarlemmermeerpolder en het stoomgemaal op den IJssel.

Heden avond zal de commissie van rapporteurs over het ontwerp nopens het lager onderwijs eene vergadering houden, en morgen zal de commissie van rapporteurs over de ontwerpen wegens de regterlijke organisatie bijeenkomen.

ROTTERDAM den 5 maart.

Uit het vroeger vermeld drietal is heden door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier tot herder en leeraar bij die gemeente beroepen de weleerwaarde heer *J. J. van den Broek*, predikant te Oegstgeest.

— Heden avond had in de Presbyteriaansche kerk aan den Haringvliet alhier eene godsdienstige vergadering plaats. De weleerw. heer *P. Boucher*, hofkapellaan en pred. te 's Gravenhage, opende haar met gebed, en stelde vervolgens, zoo als was aangekondigd, aan de vergadering voor een kweekeling van den weleerw. heer *Verrue*, pred. te St. Sauvant in Frankrijk, die ruim een jaar geleden Nederland bezocht om aldaar de belangstelling voor zijne Evangelische scholen op te wekken. De bedoelde kweekeling was thans door hem afgezonden om die belangstelling te verlevendigen. Daartoe uitgenoodigd, hield hij eene eenvoudige toespraak, waarin hij, na *Ezech.* 37 vers 1—14 voorgelezen te hebben, eene voorstelling gaf van den treurigen toestand van het volksonderwijs der Protestanten in Poitou, de pogingen door den heer *Verrue* aangewend om daarin te voorzien, de bezwaren daaraan verbonden en den zegen daarop reeds geschonken. Inzonderheid riep hij de medewerking zijner hoorders in voor de twee kweekscholen, eene voor onderwijzers en eene voor onderwijzeressen, te St. Sauvant opgerigt, die moesten dienen om op de omliggende dorpen vaste Evangelische meesters en meesteressen te plaatsen. Hij eindigde met vurig gebed voor den goeden uitslag zijner zending, terwijl de weleerw. heer *Boucher* volle vrijmoedigheid vond, als persoonlijk met de inrigting bekend, deze dringend aan te bevelen. De heer *W. G. Herklots* heeft zich wel willen belasten met de ontvangst der bijdragen, die men alhier voor deze zaak mogt willen afzonderen.

— Terwijl wij ons gereed maken om eenig verslag te leveren van wat zich op muzikaal gebied laatstelijk ten onzent merkwaardigst opdeed, gevoelen wij al dadelijk behoefte om aantevangen met de hoogst belangrijke uitvoering, op ll. vrijdag, den 29 dezer, door de afdeeling der Maatschappij *tot Bevordering der Toonkunst* gegeven, die in alle opzigten zoo luisterrijk en genotvol is geweest. Bij die gelegenheid werden, onder leiding van den bekwamen *Verhulst*, de beide voortreffelijke kunstwerken, *Haydn's* oratorium *de Schepping* en *Mendelssohn's* 114de Psalm, door een sterk zang- en orchestpersoneel, in de groote zaal der societeit *Harmonie*, die geheel door de talrijke schare van toehoorders, zoowel uit deze stad als van elders, was bezet, op eene uitstekende wijze ten gehoore gebragt. Na de gedetailleerde beschouwingen, in ons nommer van 28 dezer geleverd, is het ons voornemen niet omtrent die compositiën of uitvoering in vele bijzonderheden te treden. De geheele uitvoering toch kenmerkte zich door eene zoo hooge mate van voortreffelijkheid, dat wij over bijkans ieder nommer of onderdeel eene gemotiveerde lofspraak zouden kunnen houden. Wij achten die taak nutteloos, maar vermelden in het algemeen, dat het koor zich met onwrikbare vastheid, volkomene zekerheid en geheele onberispelijkheid van geheel zijne belangrijke taak kweet. Kracht en schoonheid van geluid — *in zonderheid wat sopranen en bassen betreft* — fijnheid van schakering, juiste opvatting en vertolking der toestanden, waren zoo vele hoofdverdiensten, die tot den glans van het geheel de voornaamste bijdragen leverden. Het drietal uitstekende dilettanten, dat de solo's in *de Schepping* vervulde, heeft zich de aanspraak op de algemeene erkentelijkheid, voor die zoo welwillend en loffelijk volbragte taak, ruimschoots verworven. Het schoone sopraan geluid, de altijd juiste opvatting, de hoog beschaafde gevoelvolle voordragt, de sierlijke, in één woord uitstekende zang, van mejufvrouw *E.* uit 's Hage, in de partijen van *Gabriel* en *Eva*, was boven allen lof; meermalen en inzonderheid na hare beide groote aria's werd zij dan ook met algemeene geestdriftige toejuichingen zoowel door toehoorders als mede uitvoerenden begroet. Onze beide stadgenooten, die reeds zoo menigmaal bij dergelijke gelegenheden hunne zeldzame begaafdheden op de verpligtendste en loffelijkste wijze ten toon spreidden, hebben zich ook thans weder in de tenor en bas solo's zeer verdienstelijk gekweten. Schoon de partij van *Uriel* juist niet altijd tot de dankbaarste des werks kan gerekend worden en die voor den omvang van stem dezes zangers deels wat laag is geschreven, wekte vooral zijne aria in het tweede deel teregt algemeene goedkeuringsblijken; terwijl de schoonheid van geluid, zang en voordragt des hooggeschatten bas-zangers, in de partijen van *Raphael* en *Adam*, gelijkelijk en als altijd hooge bewondering verdiende en verwekte. Onder zijne talrijke glanspunten noemen wij onderanderen (behoudens eene kleine schaduwzijde in den aanvang) de groote aria in het eerste deel, de groote solo benevens het trio in het tweede, en de duo's met sopraan in het derde deel des oratoriums. In de ensemble stukken der solisten vormde het drietal een uitmuntend geheel, al trad nu en dan het eigenaardig geluid des tenors wat veel op den voorgrond. Hartelijk wenschen wij dat ieder hunner de lust en de krachten mogen bijblijven, om nog vaak met die uitstekende talenten, op zoo nuttige en voor het publiek genotvolle wijze, te woekeren. Het orchest werkte mede uitmuntend tot het schoon geheel mede. De zoo moeijelijke *chaos*-voorstelling (*) slaagde zeer goed; van de kleine solo's, in oratorium en psalm aan onderscheidene instrumenten toebedeeld, roemen wij vooral de nette uitvoering van den 1sten fagot, terwijl de overige, inzonderheid ook de koperen blaasinstrumenten, hunne partijen verdienstelijk vervulden. Jammer dat een der verdienstelijkste van het *zestal* contrabassisten, naar wij vernemen, door plotselinge ongesteldheid het orchest moest verlaten. Voor de tallooze zorgen en moeiten, aan de regeling en voorbereiding van het geheel verbonden, komt aan het bestuur en den aanvoerder hoogen lof toe. De heer *Verhulst* werd dan ook bij zijn optreden vóór den aanvang en aan het slot met luide toejuichingen begroet, die zich ook in den loop van den avond menigwerf en krachtig ter eere van uitvoerders en directeur deden hooren, zoowel door de voortreffelijkheid der kunstwerken als der vertolking uitgelokt. Deze uitvoering zal voorzeker bij allen, die het geluk hadden er bij tegenwoordig te zijn, en ook bij hen die er de weldadige vruchten van zullen plukken, onvergetelijk blijven.

Het concert op 12 februarij door onzen verdienstelijken orchestdirecteur den heer *W. Hutschenruyter*, onder medewerking van mevr. *S. Offermans van Hove* en de heeren *Ernst Lubeck* en *H. Völlmar*, in dezelfde zaal gegeven, heeft volkomen aan de verwachtingen beantwoord. De bekende en loffelijke composities des concertgevers — B dur symphonie en feest-ouverture — werden door het fiks bezette orchest zeer goed uitgevoerd en met veel bijval begroet. Zoo ook eene concert-ouverture (n.° 2), gecomponeerd door mevr. *Amersfoordt-Dijk*, dilettante van Amsterdam, die vele blijken van talent en kennis in bewerking en instrumentatie leverde, en waarin de gedachten wel niet altijd nieuw of verheven mogten heeten, maar in het *Allegro* vloeijend zijn doorgevoerd. Het was ons eene aangename kennismaking en een krachtig bewijs voor het degelijk streven der geachte dilettante, die zich bij de uitvoering van haar werk in de zaal bevond. *Ernst Lubeck* droeg het bekende, maar nooit te veel gehoorde, concertstuk van *Weber*, de zeer moeijelijke *Robert*-fantaisie van *Liszt* en effectvolle *Bolero* van eigene compositie, met zijn gewoon, neen buitengewoon, meesterschap voor en bewees zich op nieuw een der eerste pianisten zijns tijds. De heer *Völlmar* gaf in de nette, smaakvolle uitvoering van een concertino van *Weber* en *Lucie*-fantaisie van *Dunkler*, andermaal bewijzen van zijne uitnemende virtuositeit; en mevr. *Offermans* droeg, met de haar eigene fraaije methode en juiste opvatting, het schoone aria van *Spohr* (*Tu m'abbandoni*), de effectrijke voor zang gezette variatiën van *de Bériot* en twee lieve liederen van onzen landgenoot *Nicolaï* voor. Zij late zich in haren ijver niet door de groote krachtsaanwending wegslepen, die voor haar orgaan en voor het effect geene gewenschte gevolgen kan hebben. Deze solisten en de concertgever werden herhaaldelijk met verdiende bijvalsteekenen begroet en hun de eer der voorroeping betoond.

Het zesde concert, op 14 februarij, dat ten besluite der soirées van *Eruditio Musica* strekte, en waarin de groote *Servais* en het verdienstelijke echtpaar *Léonard* optraden, was zeer luisterrijk. Eerstgenoemde blijft als violoncellist eenig en onvergelijkbaar. In twee fantaisien onder anderen wekte hij, als steeds, door zijn heerlijken, krachtvollen toon, zijne onbegrensde virtuositeit en wegslepende voordragt, de algemeene geestdrift en bewondering. *Léonard* droeg het 1ste deel van het onovertroffen concert van *Beethoven*, waarin door den uitvoerder eene voortreffelijke, effectvolle en alle hoofdthemas in zich resumerende *cadenz* werd gevlochten, met meer dan gewone verdiensten voor; hoezeer wij op enkele punten, in die moeijelijke opgave, nog krachtiger toon, breeder voordragt en eene in de détails nog onberispelijker techniek hadden gewenscht. Veel genoegen gaf ook zijne eigene met zoo veel virtuositeit uitgevoerde *Fantaisie militaire*, maar het hoogste glanspunt op het gebied van het solospel leverde de brillante *Concert duo*, door *Leonard* en *Servais* gezamenlijk gecomponeerd en uitgevoerd. De merkwaardige en volmaakte vereeniging die beider voordragt, gepaard aan den heerlijken klank hunner instrumenten, daarstelde, bragt een hoogst zeldzaam geheel en eene zoo schitterende uitwerking te weeg, dat ieder der hoorders als opgetogen was. De fraai voorgedragen zangsolo's van mevr. *Léonard*, het voor zang gearrangeerde 5de air varié voor viool van *de Bériot* en eene reeds oude, doch zeer bevallige aria uit *le Billet de*

(*) Zóó heeft HAYDN-zelf de Inleiding betiteld. In hoeverre hem *bij die compositie* heeft *voor den geest gestaan* het bijbelsch, en in den ruimsten en schoonsten zin door het Christendom ontwikkeld begrip van een Alvermogen, onder welks bestuur voorzeker ook dat plaats heeft wat menschelijke taal als „wanorde" betitelt, laten wij volgaarne aan het onderzoek van ware of vermeende wijzen of wijsgeeren, ter plaatse waar het behoort, over; die des verkiezende tevens mogen oplossen in hoeverre men eene zaak tegelijk „veel en niets beteekenend" kan noemen. Het vroom gemoedsleven van HAYDN hebben wij zooveel noodig in een vorig artikel voldoende in het licht gesteld en zijne nagedachtenis gehuldigd.

Loterie van *Nicolo*, verleenden aan deze soirée genotrijke afwisseling en verhoogden luister, even als de loffelijke uitvoering van *Beethoven's* grootsche feest-ouverture (op. 124, C dur), eener sints lang niet gehoorde liefelijke symphonie (Es dur) van *Haydn* en eene nieuwe, teregt met bijval ontvangene, ouverture voor het *Lustspiel: Kapellmeister Wohlklang*, van onzen talentvollen landgenoot *Richard Hol*. Deze laatste compositie is vol verdiensten, zoo wat gedachten als behandeling betreft; de echt komische gestalten, die daarin optreden, staan wel is waar in blijkbaar verband tot den inhoud der operette, maar dit neemt niet weg dat dit afgeronde muzijkstuk ook waardig en geschikt is om in concerten te worden uitgevoerd. Naar hetgeen door den heer *Hol* van tijd tot tijd in de kunstwereld wordt geleverd, is er aanleiding van zijne begaafdheden en verrigtingen zeer gunstige verwachtingen te koesteren en zal ieder waar kunstminnaar met ons zijne verdere ontwikkeling voorzeker belangstellend gadeslaan. De eischen der volledigheid gebieden ons iets te vermelden, dat men overigens wel reeds zonder die vermelding kan onderstellen, dat namelijk de drie solisten op hunne beurt en meermalen werden toegejuicht en teruggeroepen — eene eer die wij gaarne ook hadden geschonken gezien aan de directie, die op nieuw gedurende dit concert-saizoen zoo krachtig getoond heeft de belangen der leden, en, wat niets minder zegt, die der kunst, op zoo loffelijke wijze te willen behartigen. Zij ontvange daarvoor bij dezen onzen opregten dank.

Wat op het terrein van het tooneel, in verband met de toonkunst, zich merkwaardigst vertoonde, hopen wij bij eene volgende gelegenheid te bespreken, daar ons bestek dit voor het tegenwoordige niet veroorlooft.

— Het adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betreffende de Wet op het Lager Onderwijs, hetwelk bij den boekhandelaar *Wenk* alhier nog ter teekening ligt, is van den volgenden inhoud:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Weldra zal het gewijzigd ontwerp van wet op het lager onderwijs het onderwerp uwer beraadslagingen uitmaken. Met de levendigste belangstelling zal de Natie die volgen. Het geldt de allerteederste belangen; van daar de vele geschriften over de toekomst van het onderwijs. De ondergeteekenden wenschen het getal daarvan niet te vermeerderen, veel minder het gansche ontwerp te beoordeelen.

Het zijn alleen twee artikelen die hun aanleiding geven om een ernstig verzoek tot U te rigten.

Art. 15 bepaalt: „Dat het onderwijs dienstbaar wordt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst, en dat de openbare scholen toegankelijk zullen zijn voor de kinderen der verschillende godsdienstige gezindheden."

Art. 21. „Dat de onderwijzers zich zullen onthouden van iets te onderwijzen of toe te laten kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheid of gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren."

Adressanten zouden volkomen vrede hebben met het eerste lid van art. 15; want, al gaat het woord „Christelijke" dat van godsdienst niet vooraf, zoude ook zonder wetsbepaling het onderwijs Christelijk blijven, en God verhoede, dat het ooit eene andere strekking verkrijge.

Maar! nu onder verschillende godsdienstige gezindheden alle en dus ook de niet Christelijke begrepen dienen te worden, en nu art. 21 alle kwetsing van godsdienstige begrippen verbiedt, is het noodzakelijk gevolg, dat, om der wille van een allerkleinst deel der bevolking, het belang van al de overige deelen geheel wordt prijs gegeven.

Adressanten kunnen zich geene school denken, waarin als vormend element de bijbelsche geschiedenis en die van Jezus Christus niet zouden worden gebezigd, en Hij niet als de Zaligmaker der wereld zou mogen worden voorgesteld; waar niet gedurig op maatschappelijke pligten als gewortelld in het Christendom gewezen wordt.

Met den meesten aandrang verzoeken wij derhalve, dat in art. 15 gelezen worde: „kinderen van verschillende *Christelijke* gezindheden."

De Israëliten zijn voor het onderwijs in zulk een exceptionelen toestand, dat het niet mogelijk is hen in dezelfde scholen met de overige Christelijke bevolking te vereenigen. Hunne scholen zijn op den zaturdag gesloten, op den zondag geopend. Menigte van feestdagen schrijft hun godsdienstleer hen voor. Hoogst gebrekkig en gansch niet wenschelijk voor hen zou eene openbare school wezen, waar zij minstens 120 dagen van het jaar niet zouden mogen verschijnen, zonder aan hunne godsdienstige verpligting te kort te doen.

De noodzakelijkheid gebiedt afzonderlijke inrigtingen voor Israëliten, althans voor dezulken, die de Christelijke strekking van 't onderwijs kwetsend zouden achten.

Evenzeer als adressanten de schoolvereeniging met de Israëliten onmogelijk achten, evenzeer meenen zij, dat de vereeniging van verschillende Christelijke gezindheden in de openbare scholen wenschelijk is.

Met de door adressanten voorgestelde verandering zou hun het tweede lid van art. 15 geheel doeltreffend voorkomen.

Op de openbare scholen te Rotterdam en elders, bij voorbeeld te Schiedam, heeft eene 50jarige ondervinding de mogelijkheid bewezen. Zonder inmenging van het leerstellige eener gezindheid, zonder ergernis te geven, is daar het onderwijs als doortrokken met het Christendom. De dogmatiek wordt aan de godsdienstleeraars overgelaten; men geeft geen onderwijs in de godsdienst; maar hoog staat het Christelijk element aangeschreven.

Adressanten verlangen niets dan eene bestendiging, voor zoo ver de strekking en geest van het openbaar onderwijs aanbelangt, niets dan behoud van het bestaande.

Zij verzoeken dus:

1.° Dat door U artikel 15 worde gewijzigd en men er leze: „toegankelijk voor kinderen van verschillende *Christelijke* gezindheden," in plaats van „*godsdienstige* gezindheden," en dat in dit artikel, of elders, afzonderlijke bepalingen voor de Israëliten worden daargesteld.

2.° Dat aan ditzelfde artikel worde toegevoegd: „dat geene splitsing der openbare scholen voor de verschillende Christelijke gezindheden zal geoorloofd zijn."

Zij achten dit laatste daarom alleen noodzakelijk, daar, volgens de memorie van toelichting, het voornemen der Regering schijnt te zijn zich tegen zoodanige splitsingen niet te verzetten, hoezeer in 't ontwerp zelf de gemengde openbare school als regel is aangenomen.

Onverdraagzaamheid en godsdiensthaat, die waarlijk reeds genoeg om zich grijpen, zouden daardoor ruimschoots worden vermeerderd.

Adressanten wenschen alzoo dat van den regel niet worde afgeweken.

Rotterdam, maart 1856.

— Gedurende de maand februarij zijn langs den Rijnspoorweg vervoerd 45,819 reizigers, terwijl de opbrengst van reizigers, goederen enz. in die maand heeft bedragen *f* 69,268.49. In den loop dier maand zijn vervoerd van Amsterdam 9668, van Abcoude 1398, van Loenen-Vreeland 1210, van Nieuwersluis 438, van Breukelen 1263, van Maarssen 677, van Utrecht 10,727, van Harmelen 296, van Woerden 1704, van Oudewater 691, van Gouda 2891, van Nieuwerkerk 619, van Capelle 351, van Rotterdam 4633, van Zeist-Driebergen 1244, van Maarn en Maarsbergen 648, van Veenendaal 532, van Ede 867, van Wolfhezen 61, van Arnhem 4444, van Duiven 35, van Zevenaar 490, van Elten 329 en van Emmerik 603 reizigers.

— Gisteren werd op de werf van den scheepsbouwmeester *A. Otto*, te Vlaardingen, de kiel gelegd voor een barkschip, groot 300 gemeten lasten, voor rekening van de heeren *E. S. & C. St. Martin & Co.* te Rotterdam. Het schip zal gevoerd worden door kapitein *H. H. Uil* en is bestemd voor de groote vaart.

— Zr. Ms. stoomschip PHOENIX, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. *F. R. Toe Water*, thans te Vlissingen liggende, zal den 15 dezer naar Oostindië vertrekken. Ll. maandag is met Zr. Ms. schoener ATALANTE, komm. luit. ter zee 2de kl. *J. J. A. D. Phaff*, de voor dat stoomschip bestemde bemanning te Vlissingen gearriveerd.

— Te Leyden zijn tot leden van den Gemeenteraad verkozen de heeren mr. *P. du Rieu* Jr. en *C. W. Hubrecht*, en te Amsterdam, bij herstemming, de heer *R. Feith*, en bij eerste stemming de heer *W. F. Heshuysen*, terwijl eene overstemming zal moeten plaats hebben tusschen de heeren *A. W. F. Herckenrath* en *J. G. Rijnders*.

— Gisteren werd ten raadhuize te Amsterdam in het openbaar aanbesteed de levering van 1,500,000 stuks vlakke, harde straatklinkers van den Goudschen IJssel. De minste inschrijver was de heer *J. Drost* Azn., te Moordrecht, voor eene som van *f* 6. 10 per duizend. De levering van het duinzand, gedurende dit jaar bij die stad benoodigd, is door den heer *W. Galman* aldaar aangenomen voor 88 centen per last.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente van Arnemuiden is andermaal met eenparige stemmen tot predikant beroepen ds. *A. P. A. du Cloux*, thans te Oldebroek.

— Ll. zondag heeft onder de gemeente 's Heer Arendskerke een treurig ongeluk plaats gehad: De landbouwer *J. van 't Westeinde* reed met zijn gezin naar de kerk te 's Heerenhoek, ten einde de morgen-godsdienstoefening bij te wonen; door het aanzetten der paarden schoten deze vooruit en braken bij het willen intoomen de lijsten; alzoo aan hunne drift prijs gegeven werden zij gestuit door een in hunnen weg staanden boom, doch sloegen alles in hun bereik aan stukken; de personen geraakten van den wagen en de vrouw verloor spoedig met een der kinderen het leven; ook de man, vader van een talrijk huisgezin, bevindt zich even als een tweede kind, dat hij bij zich had, en de knecht in zorgvollen toestand.

— Op het stuk bouwland, dat te Indoornik door ds. *Heldring* is aangekocht, heerscht tegenwoordig eene groote drukte; volgens beraamde plannen zou er een hoofdgebouw met twee vleugels worden geplaatst, ter opname van verwaarloosde meisjes; een 14tal van 10 tot 13 jaren is reeds te Setten aangekomen en voorloopig in het asyl Steenbeek gehuisvest, om in het najaar in het nieuwe gesticht, dat den naam van *Talitha Kûmi* zal dragen, te worden overgeplaatst.

— De belangrijke werken tot scheiding van de rivieren de Waal en de Maas, door de afdamming van het kanaal van St. Andries, zijn met kracht aangevangen. Daartoe is ll. vrijdag de bodem van dien rivierarm bezet met een rijzen zinkstuk van ruim 3900 vierkante ellen oppervlakte, welke operatie met goed succes is ten uitvoer gebragt. Het was het grootste bekende zinkstuk, tot heden vervaardigd, en daarbij het eerste zinkstuk in den vollen stroom op onze bovenrivieren gezonken. Trotsch was het gezigt, dat kolossale stuk voor een tal van ankers te zien drijven, en eene geheele vloot van ballastschepen daarom verzameld zijnde, verdween het op een gegeven sein plotseling in de groote diepte. Het hijschen van vlaggen en wimpels verkondigde het welslagen der onderneming aan eene groote menigte toeschouwers. In minder dan twee uren tijds was het werk geheel afgeloopen. De grondslag voor de onderneming der verdere afsluiting is daarbij gelegd en alle verdieping voorkomen. De finale digting zal binnen een paar weken althans voorloopig worden tot stand gebragt. De werken aan de kapitale schutsluis zijn voor dit saizoen weder opgevat, en te oordeelen naar hetgeen in beide vorige jaren aan dat groote werk is verrigt, kan men aannemen, dat voor primo junij aanstaande de scheepvaart daardoor zal geopend kunnen worden.

— Ll. vrijdag is op het Sluitersveld onder het ambt Almelo eene arbeiderswoning, toebehoorende aan *T. ten Bruggen*, afgebrand.

— Ter vervulling der bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te Leeuwarden bestaande vacature, door het overlijden van ds. *H. de Vries*, is door den algemeenen kerkeraad het volgend alphabetisch twaalftal opgemaakt: Dd. *T. K. M. von Baumhauer*, th. dr., te Zutphen; *V. F. J. Boonacker*, te Enkhuizen; *J. J. van den Broek*, te Oegstgeest; *W. B. J. van Eyk*, th. dr., te Deventer; *J. Hooykaas Herderschee*, te Nijmegen; *J. P. de Keyser*, te Arnhem; *E. Laurillard*, th. dr., te Zandpoort; *N. Osti*, te Delfshaven; *J. Romeny*, te Geervliet; *W. P. Scheuer*, te Sassenheim; *J. G. Schuuring*, te Hoorn, en *A. van IJsendijk*, te Deinum.

— Heden wordt te Joure te water gelaten het kopervaste brikschip *Libra*, groot ongeveer 175 roggelasten, gebouwd door de scheepsbouwmeesters *S. Geerts & Zoon*, gevoerd zullende worden door kapitein *G. van Os*, onder directie van de heeren *Anes & van Dam* te Rotterdam.

— Van den 23 tot en met den 29 februarij zijn 61 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, en 127 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 1274.

— Op de eerste voorjaarspaardenmarkt, eergisteren te Groningen gehouden, was de aanvoer tamelijk en was wel vraag, doch door de hooge prijzen is er veel onverkocht gebleven; de prijzen voor werkpaarden waren van *f* 150 tot *f* 250, een enkele hooger; betere soort tot *f* 410. Er waren kooplieden aanwezig voor Oosten West Friesland, Holland, Overijssel, Engeland, Brabant en Frankrijk.

— Ll. zondag ontstond brand in eene boerenbehuizinge te Achterholt, provincie Groningen; 9 koeijen, 3 paarden en 3 varkens zijn daarbij omgekomen, en 4 koeijen of veerssen zwaar beschadigd. Door tijdig toegesnelde hulp heeft men het woonhuis mogen behouden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 4 dezer 1.57 el.

De Rijnhoogte te Keulen was den 4 dezer 7 voet 2 duim Keulsch peil (7 voet 1 duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 5 Maart.

OVERLEDEN: S. G. Pearson, z., 6 m. — G. L. van Troost, z., 3 m. — A. C. de Groot, d., 1 m. — J. C. van der Sman, d., 1 j. — N. A. W. A. van der Hulst, d., 2 m. — J. G. Rijken, z., 2 j. — E. C. Barends, z., 1 j. — J. G. Crevecoeur, d., 5 m. — J. Beyleveldt, d., 1 j. — A. P. de Man, d., 2 j.

BEVALLEN: M. Plak, geb. Bunte, z. — J. H. van der Waal, geb. Boers, d. — J. M. Goringen, geb. Basters, z. — E. van Aken, geb. Staats, d. — A. C. Blok, geb. Beukenkamp, z. — J. Katz, geb. Room, z. — F. M. van Vollenhoven, geb. Demont, d. — M. Cockuyt, geb. van Gorkom, d. — M. M. L. Hendriks, geb. Tardijn, d.

GEHUWD: J. van Vliet, jm., 22 j., met E. van Schie, jd., 22 j. — L. Elshoff, weduwen., 33 j., met K. Verheul, jd., 24 j. — J. Bijster, jm., 26 j., met G. Everwijn, jd., 24 j. — W. de Koek, jm., 32 j., met P. Zwart, jd., 22 j. — F. Wollgahn, jm., 31 j., met J. Krijdewijs, wed. M. P. Funk, 30 j. — P. Agterdenbosch, jm., 42 j., met J. Wagener, jd., 40 j. — L. G. Harkens, weduwen., 42 j., met S. A. Kloek, jd., 33 j. — J. Sonjé, jm., 31 j., met M. J. Prins, jd., 26 j. — A. van Boogerijen, jm., 35 j., met M. W. van Zuylekom, jd., 22 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
van HUIZEN enz.,
in het Notarishuis te Rotterdam,
Woensdag 5 Maart.

Een Winkelhuis, met Bovenwoning en Erve, aan den Steiger, op den hoek van de Valkesteeg, wijk 10, n.° 42. In trekgeld *f* 4300, daarboven *f* 100, opgehouden.

De Buitenplaats LANDZIGT, aan de noordzijde van 's Gravenweg, in de gemeente Kralingen, groot 1 B. 56 R. 52 E. In trekg. *f* 4900, daarboven *f* 1600, verkocht.

N.° 1. Een Huis en Erve met Tuin, aan de oostzijde van de Schiekade, op den hoek der Derde Schielaan, wijk 14, n.° 395. In trekgeld *f* 5800, verkocht.

N.° 2. Een Tuin, aan de zuidzijde van de Derde Schielaan, ten oosten van perceel N.° 1, wijk 14, n.° 395. In trekgeld *f* 910, daarboven *f* 170, verkocht.

N.° 3. Een Pand en Erve met Tuin, aan de Raampoortlaan, wijk 14, ns. 344 en 345. In trekgeld *f* 1900.

N.° 4. Een perceel Open Grond, als voren, groot 1 R. 4 E. In trekgeld *f* 720.

N.° 5. Een perceel Open Grond, als voren, groot 1 R. 4 E. In trekgeld *f* 720.

Ns. 3, 4 en 5 gecombineerd om *f* 5500 opgehouden.

Een Winkelhuis, Bovenhuis en Erve, aan de noordzijde van den Toe-Rijstuin, nabij de Hoofdsteeg, wijk 11, n.° 44. In trekg. *f* 3000.

N.° 1. Een Huis, Achter- en Bovenwoningen en Erve, in de Vijversteeg, wijk 11, n.° 699. In trekgeld *f* 520.

N.° 2. Een Huis, Bovenwoningen en Erve, aan het Achter 't Klooster, wijk 11, n.° 763. In trekgeld *f* 410.

N.° 1. Een Pand en Erve, aan de zuidzijde van de Korte Wagenstraat, wijk 5, n.° 547. In trekgeld *f* 4000.

N.° 2. Een Huis en Erve, aan de Vest, op den hoek der Kortelijnof Schubdevischsteeg, wijk 11, n.° 551. In trekgeld *f* 1125.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 5 maart. Gisteren avond vertrokken *Batavier* (st.) naar Londen. — Heden arriveerden *Albert*, Clark, v. Newcastle; *Pelican* (st.) van Liverpool, en *Alert* (st.) van Hull. — Vertrokken *Levant* (st.) n. Havre, en *Earl of Auckland* (st.) naar Londen. De *Aurora*, kapit. Martinussen, is op de reede terug: N. W. — W. N. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Jacomina*, Potjer, naar Civita Vecchia; *Jeanne Agatha*, Jager, en *Triton*, Nagel, beiden naar Cardiff, en *Allda Sinnige*, Dik, naar Newcastle.

BRIELLE 5 maart. Gisteren avond en heden morgen zijn eenige vaten benevens drie vaartuigen met palmolie van de lading der stoomboot *Glenalbyn* alhier aangekomen. — Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) naar Duinkerken; *Swanland* (st.) naar Hull; *Norfolk* (st.) naar Goole, en *Concordia* (st.) naar Londen; de wind W. N. W.

MAASSLUIS 5 maart. Niets gepasseerd: de wind N. W.

BROUWERSHAVEN 5 maart. (N. W.) Het schip *Trade Wind*, kapit. M'Culloch, is heden van de duc d'alven naar de buitenreede gezeild en aldaar geankerd.

TEXEL 4 maart. (N. N. W.—N. W.) Gearriveerd *Hawk* (st.) van Hull; *Alida Elisabeth*, R. J. de Boer, van Newcastle, en *Charity*, Young, van Shields. — Vertrokken niets.

TEXEL 5 maart. Gearriveerd *Henry*, Kahl, van Akyab, laatst van Falmouth.

VLIE 2—3 maart. Niets gepasseerd.

VLISSINGEN 4 maart. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Comet*, Spiesen, van Buenos-Ayres, en *Henry Reed*, Deaborn, van New-York. — Gisteren vertrokken *Caredad*, Alsaitua, (van Antwerpen) naar Havanna.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te CALLAO *Koningin der Nederlanden*, Schröder qq., van San Francisco (is den 17 januarij n. de Chincha-Eilanden vertrokken). — Te CHARLESTON 9 febr. *Bengalen*, Keus, van Boston. — Te SMYRNA 15 febr. *Zwijger*, Witkop, van Tchesme. — Te HALTE 26 febr. *Catharina*, de Winter, en *Agina Undina*, Brouwer, beiden van Memel. — Te SWINEMUNDE 29 febr. *Caroline*, Gustke, van Amsterdam. — Te KOPENHAGEN 28 febr. *Catharina*, Bakker, van Aberdeen.

Te KONSTANTINOPEL 15 febr. *Anna Lena*, Antusch, van Galatz naar Antwerpen. — Te ABBEVILLE 19 febr. *Courier*, Meijer, van Rotterdam.

Vertrokken:

Van COLOMBO (Ceylon) 27 januarij *Java's Welvaren*, de Veer, naar Amsterdam. — Van CALLAO 15 jan. *Batavier*, Noltee, en *Willem Barendsz*, Jaski, beiden n. het Kanaal. — Van CHARLESTON 12 febr. *Afrika*, Mannoury, naar Amsterdam. — Van HAMBURG 3 maart *Reyna*, de Jonge, n. Newcastle, en *Annegina*, Schuring, n. Engeland. — Van HEILIGENHAFEN 1 maart *Klasina Maria*, Douwes, naar België.

UITGEKLAARD: Van NEW-YORK 14 febr. *South Carolina*, Stewart, n. Rotterdam. — Van BOSTON 15 febr. *Johanna & Louisa*, Popken, naar Londen.

IN LADING: Te NEW-ORLEANS 13 februarij *Scotland*, Burt, naar Amsterdam, en *A. H. Stevens*, Talbot, naar Rotterdam. — Te MOBILE 9 febr. *Flight*, naar Amsterdam. — Te CHARLESTON 13 febr. *Samoset*, Greenough, en *Bengalen*, Keus, beiden n. Rott. — Te NEW-YORK 20 febr. *Arnold Böninger*, Hashagen, en *Lorely*, Scholtens, beiden naar Amst.; *Hercules*, Schwenn, en *Hermanus Franciscus*, Masdorp, beiden naar Rotterdam.

SAVANNAH 16 febr. De *Canton*, kapitein Wooster, van New-York naar Rotterdam, is gisteren alhier binnengeloopen, zijnde den 6 januarij op 41 gr. NB. en 72 gr. WL. door een orkaan beloopen, waarin het schip lek werd, grooten mast en boegspriet verloor en andere schade bekwam; men had een gedeelte der lading over boord moeten werpen.

Het schip *Henriette*, kapit. Weysen, v. Rangoon n. Antwerpen, is den 1 febr. te PUNTE GALE (Ceylon) binnengeloopen, om een lek te stoppen.

HELSINGBORG 27 febr. Van de 800 zakken rijst, uit de lading (1400 zakken) van de *Louise*, kapit. Zander, van Rott. naar Stettin, bij Torekow gestrand, geborgen, zijn 400 z. droog en 400 z. door zeewater beschadigd. Of nog meer geborgen zal worden, is onzeker. Het volk is gered.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 3 maart *Hendrika Catharina*, Faber, v. Dokkum, *Fleda*, Matheson, en *King George*, Strickland, beiden v. Rotterdam. Te GRAVESEND 3 maart *Jonge Reintje*, Croes, van Workum. Te ROCHESTER 1 maart *Three Brothers*, Hopkins, v. Rotterdam. Te BRISTOL 1 maart *Amici*, Chapel, van Amst. Te BELFAST 29 febr. *Alida Margaretha*, Klein, van Rotterdam, en *Maria Aurelia*, Pik, van Amsterdam. Van CARDIFF vertrokken 28 febr. *Henriette Maria*, Bakker, n. Hong Kong; 29 dito *Johannes*, ter Poorten, naar Bremen, en *Ida Willemina*, van Weyland, naar Hong Kong. Van LIVERPOOL uitgeklaard 1 maart *Eendragt*, Leisler, naar Gibraltar; — in lading *Freedom*, Burns, naar Harlingen.

Het schip *Cameleon*, kapit. R. C. Ruige, van Amsterdam naar Liverpool, te MILFORD binnen, heeft den 1 maart na volbragte reparatie de reis voortgezet.

Het schip *Margiena*, kapit. Smit, van Liverpool naar Sevilla, te HOLYHEAD binnen, heeft den 2 maart na volbragte reparatie de reis voortgezet.

Het schip *Josine Louise*, kapit. Bakker, 68 dagen reis hebbende van Messina n. Antwerpen, was den 1 maart op de hoogte van SALCOMBE.

Het schip *Toledo*, kapit. Closke, van de Dardanellen n. Rotterdam, te ST. MARY'S (Scilly) binnen, heeft den 25 febr. de reis voortgezet.

Het schip *de Oceaan*, kapit. K. H. Leonhardt, van Amsterdam n. Cardiff, te PORTSMOUTH binnen, heeft den 2 maart de reis voortgezet.

Het barkschip *Ceres*, kapit. F. Mammes, van Rotterdam n. Hong Kong, was den 2 maart op de hoogte van DOUVRES.

De Ned. schoener *Augusta*, kapit. H. E. Rahe, van Rotterdam n. Konstantinopel, is den 1 maart ter reede van DEAL binnengeloopen.

DEAL gepasseerd 2 maart *Geertruida Femina*, Bakker, v. Londen naar Genua.

Te HARWICH binnengeloopen 1 maart *Silva*, Watson, n. Rott. bestemd; 2 dito *Farewell*, Willis, van Rotterdam naar Newcastle.

Cargalijsten.

Rotterdam.

HULL, Swanland, J. Cross: 1125 staven, 180 bossen en 647 pl. IJzer, E. S. de Jonge.

Amsterdam.

EMDEN, Stad Emden, Kat: 27 last Tarwe, Order.

In lading liggende Schepen

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Akyab*, kapit. *J. J. Klein*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe uitmuntend is ingerigt het Nederlandsch gekoperd Barkschip *Vesta*, gevoerd door kapit. *P. F. Rijken*. Adres bij de Reeders de Heeren *van Overzee en Co.*, en bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Zes Gezusters*, kapit. *J. R. de Boer*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten Kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

DRONTHEIM, het Nederlandsch Kofschip *Hermannus*, kapitein *W. T. Leicher*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* te Rotterdam en *Petrus Scheffer en Zoon* te Amsterdam.

GOTHENBURG, het snelzeilend Hamburger Schoenerschip *Adolph*, kapitein *H. H. Tiemann*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer*, om den 15 dezer te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

NEW-YORK, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend, gekoperd Amerikaansch Klipper-Barkschip *Adjustor*, kapitein *N. Andersson*, om den 14 Maart te vertrekken. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Wambersie en Crooswijck*.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe uitmuntend is ingerigt het Nederlandsch gekoperd snelzeilend Barkschip *Julie*, gevoerd door kapitein *Jacob van Vollenhoven*. Adres bij de Reeders de Heeren *van Overzee en Co.*, en bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Jantje Doornbos*, kapit. *H. S. Addens*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Galjootschip *Elizabeth Jacobina*, kapit. *C. G. Holscher*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, kapitein *C. E. Hoeksma*; voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten Kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Vriendschap*, kapit. *T. F. Bakker*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederlandsch Schoener-Kofschip *Elisabeth Lollina*, kapitein *G. H. Carst*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Sieka*, kapitein *J. W. de Groot*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 5 Maart.

GRANEN. Verkocht: Rogge, in publieke veiling circa 68 lasten min of meer beschadigde Galats van *f* 204 a *f* 234 contant per last wegende van 116 a 118 ℔ met 1½ °/₀ voor veilingkosten. Gerst, 131 ℔ Engelsche *f* 236 6/w.

MOUTWIJN.......	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 18. 25	zonder
JENEVER.........	» » » »	» - 23. 75	de
AMST. PROEF....	» » » »	» - 25. --	belasting.

AMSTERDAM den 5 Maart.

GRANEN enz. Tarwe stil: 129 ℔ witb. Poolsche *f* 625; 123 ℔ N. Vriessche *f* 370. Rogge bij kleinigheden als voren: 140 ℔ N. Inl. *f* 283; 143 ℔ dito *f* 294; 147 ℔ dito *f* 308; 119 ℔ dito *f* 295, *f* 297; 123 ℔ Noordholl. *f* 320; 120 ℔ Pruiss. *f* 358. Gerst lager afgegeven: 100 ℔ Vriess. Zomer *f* 160. Haver en Boekweit zonder handel.

OLIEN. Raapolie williger; op 6/w. *f* 52; vlieg. *f* 50½ a *f* 51; 1 Mei *f* 47 a ½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 40 a ¾. Lijnolie op 6/w. *f* 37, vlieg. *f* 35½ a *f* 36; 1 April *f* 35½; 1 Mei *f* 35½ a ¾; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 32½ a *f* 33. Hennepolie op 6/w. *f* 47½; vlieg. *f* 46. Raapkoeken per 1040 stuks *f* 103 a *f* 107. Lijnkoeken, per 104 stuks *f* 12½ a *f* 15½.

Beursberigten.

PARIJS den 5 Maart.

Frankrijk 3 pc. 73. 40. Spanje 1½ pc. 23½; dito Binnenl. 3 pc. 38½.

LONDEN den 5 Maart.

De 3 pc. Geconsolideerden 91⅜ a ½. Rusland 5½ pc. 102; dito 4½ pc. 93. Mexico 3 pc. 20½ a ¾. Grenada 3 pc. 22; dito Uitgest. 7½ a ¾. Holland 4 pc. 95; dito 2½ pc. 64.

WEENEN den 5 Maart.

Nationale Metalliek 5 pc. 85⅝; Metalliek, 5 pc. 84½; Wissel Londen *f* 10. 08; Zilver *f* 3½.

ROTTERDAM den 5 Maart.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 4 pc., 93 1/16 l. k., 93 1/16 h. k., 93 1/16 gebl. k. Belgie, bij *Rothschild*, 2½ pc., 51⅝. Spanje, 3 pc., nu 1½ pc. 23¾; idem Binnenl. a 6/m., 3 pc., 38½. Portugal te Londen 3 pc. 43½. Rusland, bij *Hope* 1798/1816 5 pc., 102½. idem Certific. bij *Stieglitz* 1854, 5 pc., 88⅜ l. k., 88⅜ h. k., 88⅜ gebl. k.; idem 1855, 5 pc., 89 15/16 l. k., 90⅛ h. k., 90 gebl. k. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 40 7/16 l. k., 40 9/16 h. k., 40½ gebl. k.; idem, 5 pc., 79 l. k., 79½ h. k., 79⅜ gebl. k. Rente te Amsterdam, 5 pc., 85 l. k., 85½ h. k., 85½ gebl. k. Nationale, 5 pc., 80. N. Grenada, Oblig., nu 3 pc., 21 l. k., 21 1/16 h. k., 21 gebl. k.; idem Uitg. 7⅜ l. k., 7 7/16 h. k., 7 7/16 gebl. k. Mexico, Oblig. £ 100, 3 pc., 20½. Ecuador, Obl. Nieuwe, 1 pc., 14½.

Tot nagenoeg onveranderde koersen was de handel over het algemeen niet zeer belangrijk. Voor Grenada W. S. besteedde men beter prijzen en waren de affaires hierin meer geanimeerd.

AMSTERDAM den 5 Maart.

			Laagste koers	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½ pCt.	63⅜	63½	63½
»	dito dito	3 »	75⅛	75¼	75¼
»	dito dito	4 »	92⅞	93⅛	93 1/16
»	Amort.-Syndicaat	3½ »	89¾		
»	Handel-Maatschappij ..	4½ »	130½		
»	O. I. Leening....	4 »	92⅝	92¾	
»	Leen. Holl.-Spoorweg				
»	Rijn-Spoorweg	4½ pCt.			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4 »			
FRANKR.,	Certificaten............	3 »	68½		
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*....	5 »	101½	101⅝	101½
»	dito dito 1828/29	5 »	100½	101	
»	Cert. dito 1831/33	5 »	88½		
»	dito dito 1840...	4 »	81½		
»	dito bij *Stieglitz*......	4 »	80¾		
»	dito » dito Nieuwe	4 »			
»	dito » dito dito	5 »	88½	88⅝	
»	dito Adm. te Hamburg	5 »			
»	Certific. van Assign...	6 »	63½		
»	Inschr. dito	6 »			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	.... *f*	151½	152	
	Obligatien..............	4 pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1½ »	23¾	23 13/16	23⅞
»	dito	3 »	43	43⅛	
»	Binnenl. a *f* 6000......	3 »	38½	38 11/16	38⅝
»	Amortisable Schuld				
»	Bewijzen van Coupons..				
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.* ...	5 pCt.	80½		
»	dito dito ...	4 »			
»	dito Metall. Oude.....	5 »	79	79½	79½
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5 »	84⅞	85⅛	85⅛
»	dito Nation. Metalliek	5 »	79⅞	80½	80½
»	dito Metall....	2½ »	40⅝	40½	40 11/16
»	Weener Aand. fl. 250..	*f*			
BELGIE,	Certificaten...	2½ pCt.			
	dito bij *Rothschild*	2½ »	51⅝		
PORTUG.,	Oblig..	3 »	44½	44 7/16	44⅜
»	dito Uitgest............	»			
VENEZ.,	Obl. £ 100.............	4½ »	27¾		
	Uitgest................	1¾ »	12 7/16		
GRENADA,	Oblig..................	3 »	20 13/16	21½	
»	Uitgestelde	...	7 5/16	7 5/16	
MEXICO,	Oblig	3 pCt.	20	20½	
	dito Onbepaalde	3			

Pruiss. Aand., 3½ pc., *f* 203¾. Oostenr. Bank-Actien *f* 1235. Fr. Oostenr. Spoorweg *f* 139¾ a *f* 140½. Rusland. Cert. te Londen, 4½ pc., 92½ a 92¾ idem bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 89¾ a 89⅞. Weener Aand. fl. 250, 4 pc., *f* 345. Denemarken, te Londen, 5 pc., 99⅞. Griekenland, 1825, 5 pc., 5⅜ a 5 7/16. Brazilië, 1824, £ 100, 5 pc., 98½. Peru, 1854, 4½ pc., 79½. Ecuador, 3 11/16. id. Nieuwe, 1 pc., 14½. Philad. bij *Rothschild*, 6 pc., 78 a 78½. Louisiana, 5 pc., 99½.

Beleening 4½ pct. Prolongatie 5 pct. Disconto 4 pct.

Heden waren Hollandsche fondsen bij eenigen handel in 2½ pcts. bijna als gisteren; van vreemde fondsen waren Russische en Spaansche iets vaster; Oostenrijksche bij eenigen omzet iets flaauwer. Grenadasche werden tot verbeterde koersen bij zeer levendigen handel veel gevraagd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63½. Spanje 1½ pc. 23 13/16; dito Binnenl. 3 pc. 38⅝. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc. 79½.

Handelsberigten.

LONDEN den 3 Maart.

KOFFIJ. Native Ceylon met weinig vraag tot vorige prijzen. Plantation gevraagd en goed gesouteneerd. Mokka gezocht tot volle prijzen. — SUIKER grootendeels zonder beduidende omzettingen tot vorige prijzen; 5300 z. zijn tot volle prijzen verkocht. Geraffin. kalm voor cons., doch vrij levendig voor uitvoer. Crushed tot 32/ a 33/ vrij aan boord. — RIJST met weinig handel. — SALPETER gezocht. Men betaalde 32/6 voor Calcutta. — HOPPE gevraagd. — LIJNOLIE is op 38/ genoteerd. — TALK kalm op 59/ voor St. Petersburger Y C in loco. — GRANEN. Tarwe bij matigen voorraad flaauwer. Engelsche is 3/ a 4/ en vreemde 2/ per quarter gedaald. Meel weinig gevraagd en 1/ a 2/ lager per zak te noteren. Gerst goed gesouteneerd. Boonen zonder belangrijke omzettingen. Zaden matig gevraagd.

LIVERPOOL den 3 Maart.

KATOEN. De markt bleef heden onveranderd en de omzettingen bedragen 8000 balen.

ANTWERPEN den 4 Maart.

SUIKER. Men noteert den verkoop van ca. 27,000 kil. Crushed. — Van RIJST werden ca. 4000 z. Arracan uncleaned per *Lady Seymour* voor uitvoer omgezet. — KATOEN. Heden zijn ca. 200 b. Louisiana per *John Spear* afgedaan. — Van POTASCH vonden 20 vaatj. Amerik. nemers. — GRANEN zonder belangrijke omzettingen en onveranderd.

NEW-YORK den 20 Februarij.

(Per *Persia*.)

KATOEN ½ c. gerezen. Verkoopen dezer week 7000 b., en de uitvoer bedraagt totaal 6919 b. Notering:

	Upland.	Florida.	Mobile.	New-Orleans en Texas.
Ordinary..............	9½	9½	9½	9½
Middling..............	10⅜	10½	10⅝	10¾
Midd. fair............	11	11¼	11⅜	11⅝
Fair..................	11¾	—	—	—

KOFFIJ levendig en met neiging tot rijzen. — SUIKER bedingt volle prijzen. — RIJST matig gevraagd tot vorige prijzen. — HENNEP kalm. — ASSCHEN weinig aangevoerd. — HUIDEN ferm. — HONIG gedaald. — HOPPE met onbelangrijken handel. — HARST. Ord. vast op d. 1. 55. — TRAAN levendig gevraagd. — LIJNOLIE flaauw. — SPECERIJEN goed gevraagd. — GRANEN. Tarwe is 5 c. en Turksche dito is 6 a 10 c. gedaald. Gerst is op 117 a 127 c. per 48 ℔ en Rogge op 120 a 125 c. per 56 ℔ genoteerd. — MEEL 25 c. lager te noteren en zeer kalm. — VRACHTEN levendig tot lagere prijzen. — WISSELKOERS. Londen op 60 d. 9½ °/₀ premie, kort 10⅜ a 10½; Parijs op 60 d. 5. 20 a 5. 18¾, kort 5. 13¾ a 5. 12½; Antwerpen op 60 d. 5. 20; Amsterdam op 60 d. 41 a 41⅛; Hamburg op 60 d. 36½ a 36; Bremen op 60 d. 78 a 78½; Frankfort a/M. 41⅛ a 41½, kort 41½; Berlijn op 60 d. 72 a 72½; Leipzig op 60 d. 72 a 72½; Keulen op 60 d. 72 a 72½; Disconto op 60 a 90 d. 7 a 8 °/₀.

Uitgevoerd: Naar Amsterdam (per *Koophandel*) 12,891 bushels Rogge. — Naar Rotterdam (per *South Carolina*) 492 b. Katoen, 1300 v. Meel, 6 v. Roggemeel, 180 bush. Maïs, 50 v. Potasch, 20 v. Parelasch, 100 v. Salpeter, 9 ton Fustic, 28 ton Campêchehout, 5221 ℔ Extract van Campêchehout, 39,212 ℔ Spek, 958 ℔ Was, 1200 v. Harst, 77 tiersjes Rijst, 56 b. Tabak, 20,800 ℔ Reuzel en 8000 Duigen.

NEW-ORLEANS den 18 Februarij.

KATOEN. Heden vonden, na de ontvangst der berigten per *Canada*, 14000 b. tot ⅛ a ¼ c. hoogere prijzen nemers. Middling is thans alzoo op 9¾ c. genoteerd. — VRACHTEN fermer. — WISSELKOERS. Londen 8 pc. premie.

CHARLESTON den 18 Februarij.

KATOEN is bij levendigen kooplust ⅛ a ¼ c. gerezen. De totale omzettingen bedragen 15 500 balen.

MOBILE den 16 Februarij.

KATOEN ferm op 9½ c. voor middling. Verkoopen der week 24.000 b. en aanvoeren 29,000 b. — VRACHTEN. Liverpool 9/16 d. Havre 1½ c.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen na het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw HAMMES — HARCKE, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Rotterdam Ook namens Broeders en Zusters,
5 *Maart* 1856. D. HAMMES.

Mijne geliefde Echtgenoot, JACOBA JOHANNA MOLWITZ, beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

Rotterdam G. M. VAN MARLE.
4 *Maart* 1856.

Heden werd onverwachts uit ons midden tot een beter leven opgeroepen mijne innig geliefde Echtgenoote, JOHANNA CORNELIA HOEDT, met wie ik 22½ jaar gelukkig vereenigd was.

Met mijne vier Kinderen en hare reeds hoog bejaarde Moeder staren wij diep bedroefd haar overschot na, daar zij ons lief en dierbaar was.

Rotterdam HERM.S GIJSELMAN.
4 *Maart* 1856.

Strekkende deze tevens tot algemeene kennisgeving, terwijl alléén door mij uiterlijke teekenen van rouw zullen worden aangenomen.

Rotterdamsche Schouwburg.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN
ONDER DIRECTIE VAN
BREEDÉ & VALOIS.
N° 21 van het Abonnement.
ZATURDAG 8 MAART 1856,
met medewerking van den Heer **A. PETERS** (als Gast):
LAURIERBOOM EN BEDELSTAF,
OF DRIE WINTERS UIT HET LEVEN VAN EEN DICHTER,
Drama, in 4 bedrijven, met een Naspel:
BEDELSTAF EN LAUWEREN,
OF TWINTIG JAREN NA DEN DOOD,
naar het Hoogduitsch van *Carl von Holtei*, door *G. van Beek*. — Daarna:
TWEE HELDEN,
OF EENE LES VOOR DE VROUWEN,
Blijspel in 1 Bedrijf, *Marsano* vrij gevolgd, door *J. Ph. Sterk*.

De Boekjes van *eene les voor de Vrouwen* zijn a 50 cents te bekomen bij de Boekhandelaren *Altmann & van der Palm*.

Aanvang ten zes ure.

Balcon......... *f* 2. 10. | Parterre....... *f* 1. 20.
Loge.......... - 1. 50. | Galerij........ - 0. 50.

Plaatsen zijn te bespreken van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, a 10 *cents* extra voor elke plaats.

☞ Des avonds ten *half negen ure* zijn aan het Bureau Kaarten te bekomen tegen *halven Entree-prijs*.

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM & LONDEN.

De STOOMPAKETTEN vertrekken met PASSAGIERS en GOEDEREN geregeld iederen **WOENSDAG** en **ZATURDAG**.

ZATURDAG 8 Maart, 's middags ten **12** ure.
WOENSDAG 12 „ 's morgens „ **7** „

Bovendien **WEKELIJKS**, *naar gelang van omstandigheden*, **EXTRA STOOMBOOTEN**, volkomen ingerigt tot het **LADEN** van **GOEDEREN en VEE.**

W. SMITH & P. A. VAN ES,
Agenten.

Voorloopige
ZOMERDIENST.

BRIELSCHE EN NIEUWESLUISCHE STOOMBOOT-VEREENIGING,
aanvangende Maandag den 10 Maart 1856 en voorts dagelijks.

Van BRIELLE langs NIEUWESLUIS naar ROTTERDAM en tusschenliggende Plaatsen:
Alle dagen des morgens ten 6 ure,
uitgezonderd Zondag ten 6½ ure.

Van ROTTERDAM langs NIEUWESLUIS naar BRIELLE en tusschenliggende Plaatsen:
Alle dagen des namiddags ten 3 ure,
uitgezonderd Zondag ten 2 ure.

Van NIEUWESLUIS naar ROTTERDAM en tusschenliggende Plaatsen:
Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag,
des morgens ten 11 ure.

Van ROTTERDAM naar NIEUWESLUIS en tusschenliggende Plaatsen:
Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag,
des morgens ten 9 ure.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER & PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening op Woensdag den 12 Maart 1856, des namiddags ten vier ure, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, te veilen en te verkoopen:

Een **HUIS**, ingerigt tot ***Broodbakkerij***, welke Affaire daarin alsnog wordt uitgeoefend, **BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Nieuwehaven, nabij de Pakkenbrug, te Rotterdam, wijk **12**, n.° 182, Kadaster sectie F, n.° 118. Aangeslagen over anno 1856 in de Grondbelasting op de som van *f* 41. 14. Zijnde het Benedenhuis in eigen gebruik, en het Bovenhuis verhuurd voor *f* 180 's jaars. Te aanvaarden 1 Mei 1856.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, aan de Hoogstraat, en zal het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling, van 11 tot 2 ure, kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Biljet, daartoe door dezelve Notarissen af te geven.

*** VERKOOPING voor de BANK VAN LEENING te *VLAARDINGEN*, op Woensdag den 19 Maart 1856, van alle **PANDEN**, welke in de maanden **October, November** en **December 1854** zijn Beleend, en waarvan de Interest niet is betaald vóór of uiterlijk op Donderdag den 13 Maart aanstaande.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.